

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Prvostepena presuda od 11.II 1965.

Vijeće: Gabro Badovinac, Luka Šegota, Rikard Fuks

Špediter - Uskladištenje tereta - Špediter mora znati da li je roba koju predaje na prijevoz morem spakovana u podesnoj ambalaži - Skladištar kod kojega je roba bila uskladištena ne odgovara za štetu prouzrokovanu slabom ambalažom

Tužitelj je špediter, a tuženi lučki stivador. Tužitelj navodi u tužbi da je tuženiku predao na uskladištenje 1.512 kartona mlijeka u prahu s tim da ih preda brodaru ispod čekrka. Prilikom primanja robe na brod prvi oficir je na potvrdu ukrcaja stavio opasku da je 50 kartona otvoreno, da se sadržaj osipa i da brodar ne odgovara za sadržaj kartona. Tužitelj je morao izdati garantno pismo da bi dobio čistu tereticu. Brodar je na odredištu primaocu nadoknadio štetu koju je špediter njemu, na temelju nagodbe, djelomično refundirao. Budući da je prilikom primanja robe u tuženikovu skladištu utvrđeno da je samo 206 kartona bilo oštećeno, tužitelj smatra da je za višak štete odgovoran skladištar, pa ga tuži da mu tu štetu nadoknadi. Sud je tužbu odbio iz ovih razloga:

Iz nespornih činjenica slijedi da je tužitelj predao tuženom na čuvanje sporne kutije mlijeka u prahu koje su bile pakovane u kartonske kutije, vezane sa željeznim obručem. Iz nespornih činjenica nadalje slijedi da je već prilikom prijema na uskladištenje odnosnih kutija s mlijekom u prahu utvrđeno oštećenje na 19 kutija, te da je postojala opravdana potreba da tuženi kao skladištar stavi primjedbu u pogledu oštećenja odnosne robe, tj. njene ambalaže. Valja istaći da je po nalazu ovoga suda tužitelj kao špediter pozvan i dužan da ocjenjuje da li roba u odredjenoj ambalaži kakvu je primio od svoga nalogodavca odgovara prijevozu morem, ili da ovakva ambalaža nije podesna za tu vrstu transporta, te da je potrebno poduzeti odgovarajuće mjere radi otklanjanja nedostataka. Po nalazu ovoga suda tužitelj je kao špediter, primivši potvrdu o uskladištenju u kojoj je već bilo navedeno da je ambalaža u 19 kutija oštećena, trebao poduzeti potrebne mjere opreza u pogledu pakovanja robe, i ispitati da li će odnosna roba biti pogodna za pomorski prijevoz ili neće, te zatražiti potrebna objašnjenja od svoga nalogodavca. Isto tako i tuženi je po nalazu ovoga suda kao skladištar bio dužan upozoriti tužitelja da ambalaža odnosne robe, koja je namijenjena daljnjem otpremanju morem, nije pogodna ili je nedostatna. Tuženi doduše tvrdi da je to učinio svojim dopisom od 15.I 1964. godine, no tužitelj tvrdi da taj dopis nije primio, te da je on naknadno načinjen. Ne ulazeći u ovo pitanje, ovaj sud smatra da odgovornost za eventualno daljnje oštećenje ambalaže napose nakon ukrcaja u brod, pa time i oštećenje robe, tereti otpremnika robe.

Iz ponudjenih dokaza, a napose iz iskaza svjedoka koji je bio kontrolni organ tužiteljjev prilikom ukrcaja, slijedi da je sporna roba dovožena iz skladišta pod brod u platonskim prikolicama, te da je s prikolica slagana na postolja /tavolace/ pomoću kojih je prebacivana dizalicama u brod. Iz iskaza svjedoka nadalje slijedi da je prilikom ukrcaja robu pod čekrkom primio prvi odnosno drugi oficir broda i stanje robe utvrđivao zajedno sa brojačima tuženoga. Prilikom manipulacije robe dolazilo je do oštećenja ambalaže kidanjem obruča i ljepenke na kutijama, te je izbrojeno na ukupno 225 kutija oštećenje, koje je nastalo rukovanjem prilikom bilo iskladištenja, bilo istovara iz prikolice kojom je roba dovezena pod brod i slagana na tavalac od dizalice. Sva ova oštećenja, prema iskazu svjedoka, jesu posljedica slaboga pakovanja i nedovoljno čvrstog vezanja željeznim opasačima. Svjedok dalje tvrdi da je brojač upisao koja je količina nadjena oštećenih kartona prije ukrcaja na brod. Nadalje svjedok tvrdi da je do daljnjega oštećenja ambalaže, pa time i do oštećenja robe, došlo nakon što je roba ukrcana na brod, odnosno nakon što je predana brodaru. Svjedok iskazuje da je sam vidio da je roba slagana u brodskim skladištima na teret betonskog željeza i između kotura betonskog željeza, te da se nije vodilo računa o separaciji jednoga i drugoga tereta, pa je zbog toga i dolazilo do daljnjih oštećenja kutija mlijeka u prahu. Svjedok tvrdi da je prvi oficir u pogledu količine oštećenja potpisao brojačev izvještaj, i da drugih oštećenja tereta prije ukrcaja nije bilo.

Ocjenjujući svjedokov iskaz i ostale isprave koje su stranke podnijele, sud je poklonio vjeru spomenutom svjedoku, jer je njegov iskaz jasan i određen i u skladu sa činjenicama utvrđenima na brojačkom listiću s jedne strane, a s druge strane je taj iskaz imao svoju logiku obzirom na prirodu robe i pakovanje.

Ocjenjujući pitanje odgovornosti za nastalu štetu, ovaj sud u prvom redu polazi od stajališta da je za čitavu štetu, bez obzira gdje se ona desila, tj. da li u skladištu tuženoga odnosno na putu između skladišta do broda ili dalje, isključivo odgovoran tuženi špediter, jer je izvršio otpremu robe koja očito nije bila dovoljno pakovana da bi mogla podnijeti prijevoz morem. Naime, iz okolnosti da je do oštećenja ambalaže, tj. otvaranja kutija od kartona i propuštanja željeznih obruča, došlo već prilikom prijema u skladište tuženoga, očito je da je do oštećenja ambalaže moglo doći i u toku manipulacije u skladištu, a isto tako i u toku manipulacije iskladištenja. Za svu ovu štetu, obzirom da se odnosi na vrstu pakovanja, tuženi ne bi mogao odgovarati u koliko mu se ne bi dokazala gruba nemarnost. Prema tome, okolnost koliko je stvarno kartona mlijeka u prahu bilo oštećeno do pod čekrku broda, za pitanje tužiteljjeve odgovornosti nije odlučno.